ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Алтай сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2023/85/А/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2023 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn Хоо өрлөгийн үрс аудит ХХК-ны Аудитор: А.Оюундэлгэр Утас: 99306289 цахим хаяг: a_oyund@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН 4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 9
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 12
4.1 Ерөнхий зүйл 12
4.2 Материаллаг байдал 12
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 12
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .. 13
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 13
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 13
4.5.1 Завсрын аудитын талаар 13
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй 13
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 13
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**24,857,767.40**	**38,886,417.40**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	00.00	2,295,511.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	00.00	2,295,511.00
3121	**Төгрөг**	00.00	2,295,511.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	2,295,511.00
33	**АВЛАГА**	00.00	167,006.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	167,006.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	24,857,767.40	36,423,900.40
351	**Түүхий эд материал**	456,000.00	456,000.00
35130	Эм боох материал	456,000.00	456,000.00
354	**Хангамжийн материал**	24,401,767.40	35,967,900.40
35410	Бичиг хэргийн материал	427,000.00	445,500.00
35420	Аж ахуйн материал	20,365,003.40	23,824,137.40
35460	Хүнсний материал	2,958,264.00	4,359,563.00
35470	Бусад хангамжийн материал	651,500.00	7,338,700.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**560,969,075.83**	**546,467,956.29**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	560,969,075.83	546,467,956.29
392	**Биет хөрөнгө**	554,239,075.83	539,737,956.29
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	558,622,317.00	558,622,317.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,950,796.48	-38,950,420.56
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	44,104,308.00	41,980,858.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-35,818,411.96	-35,168,636.04
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	49,377,207.50	43,708,582.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-39,057,489.23	-35,416,685.61
39217	Ном	4,961,941.00	4,961,941.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	6,730,000.00	6,730,000.00
39301	Програм хангамж	300,000.00	300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-300,000.00	-300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,730,000.00	6,730,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**585,826,843.23**	**585,354,373.69**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**585,826,843.23**	**585,354,373.69**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	585,826,843.23	585,354,373.69
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	291,600,833.00	291,600,833.00
51101	Өмч: - төрийн	291,600,833.00	291,600,833.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	80,976,003.59	80,503,534.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	80,976,003.59	80,976,003.59
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-472,469.54
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	213,250,006.64	213,250,006.64
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**585,826,843.23**	**585,354,373.69**

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**322,709,577.00**	**402,267,700.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**00.00**	**9,219,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	00.00	9,219,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	9,219,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	00.00	9,219,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**27,356,977.00**	**393,048,700.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	00.00	337,445,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	337,445,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	295,352,600.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	631,948.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	631,948.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	26,671,900.00	55,602,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	26,671,900.00	55,602,900.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	53,129.00	00.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	53,129.00	00.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**345,409,815.46**	**402,740,169.54**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**345,409,815.46**	**402,740,169.54**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	301,198,541.06	402,740,169.54
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	211,637,299.60	257,994,864.00
210101	Үндсэн цалин	146,988,211.35	195,966,672.00
210102	Нэмэгдэл	48,948,163.25	52,316,331.00
210104	Урамшуулал	15,700,925.00	9,711,861.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,533,896.00	32,242,763.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,167,206.17	22,108,949.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,131,565.04	2,578,402.18
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,704,932.00	2,097,144.11
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	408,112.09	489,552.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,122,080.70	4,968,714.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	24,752,432.00	39,767,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,164,632.00	3,924,100.00
210302	Түлш, халаалт	18,087,300.00	30,343,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,500.00	5,500,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,208,660.00	00.00
210401	Бичиг хэрэг	250,800.00	00.00
210402	Тээвэр, шатахуун	778,160.00	00.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	100,000.00	00.00
210404	Ном, хэвлэл	37,000.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,042,700.00	00.00

2105	**Нормативт зардал**	13,264,751.00	46,580,157.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,048,500.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	11,957,751.00	46,580,157.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	258,500.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	450,000.00	706,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	126,000.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	706,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	21,351,502.46	25,448,485.54
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	582,000.00	7,154,126.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,875,800.00	1,318,240.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	17,893,702.46	16,976,119.54
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	44,211,274.40	00.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	53,129.00	00.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	53,129.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	42,388,677.40	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,388,677.40	00.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	1,769,468.00	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,769,468.00	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-22,700,238.46**	**-472,469.54**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-22,700,238.46**	**-472,469.54**

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2020оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	284,870,833.00	350,175.00	-54,743,998.44	230,477,009.56
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**284,870,833.00**	**350,175.00**	**-54,743,998.44**	230,477,009.56
C07	Тайлант үеийн үр дүн	6,730,000.00	00.00	12,689,179.88	19,419,179.88
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**291,600,833.00**	**213,250,006.64**	**80,976,003.59**	585,826,843.23
D01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**291,600,833.00**	**213,250,006.64**	**80,976,003.59**	585,826,843.23
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**291,600,833.00**	**213,250,006.64**	**80,976,003.59**	585,826,843.23
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-472,469.54	-472,469.54
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**291,600,833.00**	**213,250,006.64**	**80,503,534.05**	585,354,373.69

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**322,709,577.00**	**393,048,700.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**322,709,577.00**	**393,048,700.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	00.00	337,445,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	00.00	337,445,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	295,352,600.00	00.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	631,948.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	631,948.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	26,671,900.00	55,602,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	26,671,900.00	55,602,900.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	53,129.00	00.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	53,129.00	00.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**322,709,577.00**	**390,753,189.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**322,709,577.00**	**390,753,189.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**278,498,302.60**	**390,753,189.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	211,637,299.60	258,161,870.00
210101	Үндсэн цалин	146,988,211.35	196,133,678.00
210102	Нэмэгдэл	48,948,163.25	52,316,331.00
210104	Урамшуулал	15,700,925.00	9,711,861.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	27,533,896.00	32,242,763.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,167,206.17	22,108,949.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,131,565.04	2,578,402.18
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,704,932.00	2,097,144.11
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	408,112.09	489,552.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,122,080.70	4,968,714.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	24,752,432.00	39,767,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,164,632.00	3,924,100.00
210302	Түлш, халаалт	18,087,300.00	30,343,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,500.00	5,500,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,831,560.00	00.00
210401	Бичиг хэрэг	112,500.00	00.00
210402	Тээвэр, шатахуун	778,160.00	00.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	100,000.00	00.00
210404	Ном, хэвлэл	37,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	599,000.00	00.00

210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,512,700.00	2,578,402.18
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,057,100.00	2,097,144.11
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	507,900.00	489,552.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,077,500.00	4,968,714.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	39,767,900.00	39,767,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,924,100.00	3,924,100.00
210302	Түлш, халаалт	30,343,300.00	30,343,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,500,500.00	5,500,500.00
2105	**Нормативт зардал**	47,982,000.00	47,981,456.00
210502	Хоол, хүнс	47,982,000.00	47,981,456.00
210604	Урсгал засвар	160,000.00	160,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	814,000.00	814,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	814,000.00	814,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	11625200.00	11625200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,345,200.00	9,345,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,280,000.00	2,280,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	393,048,700.00	393,048,700.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	337,445,800.00	337,445,800.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	337,445,800.00	337,445,800.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	55,602,900.00	55,602,900.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	55,602,900.00	55,602,900.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	2,295,511.00
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	00.00	00.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	19	19
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	6

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

2021-2022 оны хичээлийн жилд "Хүүхдийн бүтээлч үйлийг дэмжсэн орчин бий болгон, сургалт үйл ажиллагааг чанартай зохион байгуулж, бүх талын хамтын ажиллагаа, оролцоог хангахад зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан байна.

Танхимын сургалтаар 5 бүлэгт 2-5 насны 219 хүүхдийг сургуулийн өмнөх боловсролд хамруулан ажиллажээ

Харин хувилбарт сургалтанд 35 хүүдийг хамруулахаар төлөвлөж 11 хүүхдэд багийн дарга нартай хамтран багш нарын боловсруулсан дасгал даалгаврыг өгч гэрээр нь ажилласан , гэр цэцэрлэг ажлуулан малчин өрхийн 38 хүүхдийг хамруулан ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Хөдөлмөрийн тухай, Боловсролын тухай, сургуулийн өмнөх боловсролын тухай, Төрийн албаны тухай, Төсвийн тухай багц, Төрийн хэмнэлтийн тухай, Шилэн дансны тухай хууль , Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр

бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, бусад хууль тогтоомжуудын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал:

- "Хувьсах зардлын дундаж норматив тогтоох тухай" Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоол;
- "Хичээл, сургалтын үйл ажиллагаа, Багшийн тасралтгүй хөгжил, цахим хэрэглээ, тоног төхөөрөмж нөхөн хангалт батлах тухай" Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаал;
- "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн сургууль, цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн чанар үр дүн үнэлж, үр дүнгийн урамшуулал олгох журам" Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/500 дугаар тушаал тус тус шинэчлэгдэн баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын ажилтан томилсон, дотоод хяналтын баг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хяналт хэрэгжүүлж ажилладаг байна. Иймд дотоод хяналтын хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж дүгнэлээ.

Тайлант онд БШУЯ-ны дотоод аудитын алба болон аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, дотоод аудитын албанаас тус сургуулийн 2022 оны үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгээгүй байна.

Дотоод аудиторын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Ховд аймгийн Алтай сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл мөнгөн сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна .

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Ховд аймгийн Алтай сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна. Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 0.4 сая төгрөгөөр буюу 0.08 хувиар *буурсан* байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө		2295.5	2295.5
Авлага		167.0	167.0
Бараа материал	24857.5	36423.9	11566.1
Үндсэн хөрөнгө	560969.1	546467.9	-14501.1
Нийт хөрөнгө	**585826.8**	**585354.4**	**-472.4**
Өр төлбөр			
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	291600.8	291600.8	
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**585826.8**	**585354.4**	**-472.4**

Дансны үлдэгдэлд гарсан дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- ✓ Сангийн яамны 2022 оны 12 дугаар сарын 25 өдрийн 18 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн чиглэлийн дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 2.2 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.
- ✓ Хувь иргэнээс авах 0.1 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулсан байна.
- ✓ Бараа материалын данс 36.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 310.8 сая, орон нутгийн төсвөөс 55.6 сая нийт 366.4 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 28.9 сая төгрөгөөр бууруулж батлсан байна. Энэ нь МУЗГ-ын 2022 оны 91 тоот тогтоолоор хувьсах зардлын санхүүжилтийг хүүхэд өдрөөр хянаж, төсвийн санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр нь тооцож, батлагдсан хуваарьт нийцүүлэн сар бүр сургалтын байгууллагад олгож байгаа, нэг хүүхэдэд ногдох зардлын дундаж нормативаар олгох санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг хүүхэд өдрөөр хянаж хагас, бүтэн жилээр тооцон, зохих өөрчлөлтийг тусган төсвийн ерөнхийлөн болон төвлөрүүлэн захирагчийн шийдвэрээр санхүүжүүлэх болсонтой холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 55.5 сая төгрөгөөр *нэмэгдүүлж* тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 393.0 сая төгрөгийг улс, орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 393.0 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 390.7 сая төгрөг буюу 99.4 хувьтай байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	2101	260243.1	258161.9	2081.2	99.2

2	2102	32456.5	32242.7	213.7	99.4
3	2103	39767.9	39767.9	-	100
4	2105	47982.0	47981.5	0.5	99.9
5	2108	814.0	814.0	-	100
6	2109	11625.2	11625.2	-	100
	Дүн	**393048.7**	**390753.2**	-	

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Нэмэлт төсөвтэй холбоотой нэмэлт дансаар ямар нэгэн гүйлгээ гараагүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Ховд аймгийн Алтай сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл,түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Хоо өрлөгийн үрс аудит ХХК-ийн захирал, аудитор А.Оюундэлгэр 2023 оны 1 дүгээр сарын 23 -нээс 2023 оны 01 дүгээр сарын 28 –ны хооронд гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа 2023 оны 01 дүгээр сарын 23 өдрийн А/03 албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг Бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны жилийн эцсийн тайлангийн нийт орлого 322.7 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 6.4 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоосон шалтгаан нь 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогоор тогтоосонтой холбоотой байна.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага хуулиар хориглосон зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 119 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 108 мэдээллийг хугацаандаа оруулж 11 мэдээ хугацаа хоцорч шилэн дансны сайтад байршуулсан байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тус сургуульд 2022 оны 11 сард Төрийн аудитын баг завсрын аудит хэрэгжүүлэхэд хүүхдийн хоолны чанар хүртээмж,зарцуулалтад тавих дотоод хяналт өмнөх онуудаас сайжирсан ололттой байна гэж дүгнэж зөрчил илрээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	130.7	1	130.7	100
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	2		2		100
Нийт дүн	3	130,7	3	130.7	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 5.8 сая төгрөгийн алдаа[1], илэрч аудитын явцад гүйлгээг нөхөн шивүүлж, зөрчлийг арилгасан.Үүнд:

- ✓ **Хууль тогтоомжтой холбоотой:** Бэлтгэн нийлүүлэгчээс нийлүүлсэн бараа ажил үйлчилгээний төлбөрийн дүн татварын нэвтрэлтийн нэгдсэн системд бүртгээгүй 5.8 сая төгрөгийн гүйлгээг системд нөхөн шивүүлсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай

[1] Тайлагнасан санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлт, тайлагнасан байвал зохих үзүүлэлтийн хоорондын зөрүү. Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

хуулийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" заалтыг зөрчсөн байна.
Аудитаар зөрчил[2] илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үнэхээс	
							Залруулсан	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо			Дүн
НӨАТ дутуу шивснийг залруулсан	28.0	5.8	28.0	5.8	-	-	28.0	5.8
Дүн	28.0	5.8	28.0	5.8	-	-	28.0	5.8

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР: А.ОЮУНДЭЛГЭР

---

[2]Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.